EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 10.4.2014
SWD(2014) 102 final/2

CORRIGENDUM: Annule et remplace le document SWD(2014) 102 final du 27.3.2014.
Concerne toutes les versions linguistiques; page 1, titre.

KOMISJONI TALITUSTE TÖÖDOKUMENT

MÕJUHINNANGU KOMMENTEERITUD KOKKUVÕTE

Lisatud dokumendile:

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv

tööandjapensioni kogumisasutuste tegevuse ja järelevalve kohta

(uuesti sõnastatud)

(EMPs kohaldatav tekst)

{COM(2014) 167 final}
{SWD(2014) 103 final}
{SWD(2014) 104 final}

1. SISSEJUHATUS

Kogu Euroopa Liidus (EL) tuleb pensionisüsteeme kohandada, et tagada piisavad, kindlad ja jätkusuutlikud pensionid. Sellele eesmärgile võib otsustavalt kaasa aidata ka ühtne turg. Valges raamatus pensionide kohta on märgitud, et *„2012. aastal esitab komisjon õigusakti ettepaneku tööandjapensioni kogumisasutuste direktiivi [direktiiv 2003/41/EÜ tööandjapensioni kogumisasutuste tegevuse ja järelevalve kohta] läbivaatamise kohta.”*. Nagu muudki finantsasutused, on tööandjapensioni kogumisasutused (IORP) ühtse turu lahutamatu osa.

Direktiiv 2003/41/EÜ tähistas esimest sammu ühtse turu poole. Kümme aastat pärast direktiivi vastuvõtmist on vaja see läbi vaadata viiel põhjusel. Esiteks seepärast, et on veel usaldatavusnõuetega seotud tõkkeid, mis muudavad tööandjatele teistes liikmesriikides asuvate tööandjapensioni kogumisasutustega ühinemise kulukamaks. Teiseks on oluliselt suurenenud määratud sissemaksega skeeme kasutavate eurooplaste arv, mistõttu nihkuvad riskid tööandjapensioni kogumisasutustelt ja tööandjatelt üksikisikutele. Kolmandaks on hiljutised finants- ja majanduskriisid näidanud, et praegust pensioniskeemiga hõlmatud isikutele ja hüvitisesaajatele tagatud minimaalset kaitsetaset on vaja tõsta. Neljandaks ei saa üksikisikud olulist teavet arusaadaval kujul, mis takistab neil teha teadlikke otsuseid oma pensioni rahastamise kohta. Viiendaks ei ole järelevalvevolitused piisavad selleks, et tagada tööandjapensioni kogumisasutustes juhtimis- ja läbipaistvusnõuete täitmine.

On oluline võtta parandusmeetmeid praegu, et tugevdada ELi mikrotasandi usaldatavusnõuete kohast reguleerimist tööandjapensioni kogumisasutuste jaoks, sest tööandjapensionifondide tootluse parandamine võtab palju aega. Kui kohe ei tegutseta, kaovad võimalused kulude kokkuhoiuks ja investeeringute tulususe suurendamiseks, ning selle tagajärjel kannataks miljonite eurooplaste finantsplaneerimine. See suurendaks ka ebaproportsionaalselt koormust noorte põlvkondade jaoks ja õõnestaks põlvkondadevahelist solidaarsust.

Käesolevas ettepanekus ei kaaluta tööandjapensioni kogumisasutuste jaoks uute maksevõime-eeskirjade kehtestamist. Selline otsus tehti seoses suure murega, mida avaldasid sidusrühmad avalike konsultatsioonide ajal; samuti on arvestatud 2013. aasta juulis Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve (EIOPA) tehtud kvantitatiivse mõju-uuringu tulemustega. Kui täielikud andmed on kättesaadavad, vaatavad komisjoni talitused EIOPA toega selle küsimuse uuesti läbi.

2. PROBLEEMI MÄÄRATLUS

Komisjon on tuvastanud neli järgmist põhiprobleemi: 1) piiriülese tegevuse keerukus, 2) juhtimis- ja riskijuhtimisnõuded; 3) suhtlemine pensioniskeemiga hõlmatud isikutega ja 4) järelevalvevolitused.

2.1. Piiriüleste tööandjapensioni kogumisasutuste arendamist piiravad usaldatavusnõuetega seotud tõkked

Viimastel aastatel on tööandjate, tööandjapensioni kogumisasutuste ja järelevalveasutuste kogemus selgelt näidanud, et on veel olulisi usaldatavusnõuetega seotud tõkkeid, mis piiravad

tööandjapensioni kogumisasutuste piiriülest tegevust. Esiteks kehtivad piiriülese tegevuse jaoks täiendavad usaldatavusnõuded: i. direktiiviga jäetakse kaalutlusõigus kehtestada vastuvõtva liikmesriigi järelevalveasutusele piiriüleselt tegutsevate tööandjapensioni kogumisasutuste puhul täiendavaid investeerimiseeskirju; ii. ainult piiriülesed pensioniskeemid peavad olema alati täielikult sissemaksetega kaetud.

Teiseks on mitmed mõisted ja menetlused piiriülese tegevuse puhul ebaselged, nimelt järgmised: i. ei ole olemas selget piiriülese tegevuse mõistet; ii. ei ole tagatud pensioniskeemide sujuv ülekandmine ühelt tööandjapensioni kogumisasutuselt teises liikmesriigis asuvale asutusele; iii. päritoluliikmesriigis kohaldatavate usaldatavusnõuete eeskirjade kohaldamisala on ebaselge.

2.2. Juhtimis- ja riskijuhtimisnõuded ei ole piisavalt arusaadavad

Tööandjapensioni kogumisasutuste otsesest maksejõuetust täheldatakse harva. Siiski võib tööandjapensioni kogumisasutustel esineda kaudseid raskusi, mis on tingitud puudustest tööandjapensioni kogumisasutuste juhtimis- ja riskijuhtimistavades. See tekitab kolm probleemi.

Esiteks ei pruugi tööandjapensioni kogumisasutustes olla asjakohaseid juhtimisfunktsioone. See puudutab eriti siseauditi- ja riskijuhtimisfunktsioone, samuti aktuaari funktsioone määratud väljamaksega skeemide puhul. Nende funktsioonide ülesanded ja tegevus ei ole samuti piisavalt määratletud. Järelikult neid funktsioone tööandjapensioni kogumisasutustes ei ole või need on täidetud tööandjapensioni kogumisasutuste juhtimisstruktuuris kvalifikatsioonita töötajatega. Pealegi võib tekkida võimalik huvide konflikt, sest funktsioonid võivad olla jagatud tööandjapensioni kogumisasutuse ja tema sponsori vahel.

Teiseks ei pruugi tööandjapensioni kogumisasutused suhtuda sisemisse riskijuhtimisse süstemaatiliselt ja ei pruugi täielikult integreerida riskijuhtimissüsteemi tööandjapensioni kogumisasutuse otsustusprotsessi. Hiljutiste finantskriiside ajal ilmnes, et ELis puudub üldiselt finantsasutuste riskijuhtimise kõikehõlmav lähenemisviis .

Kolmandaks ei kasuta tööandjapensioni kogumisasutused oma vara kaitsmiseks alati depositooriumi.

2.3. Pensioniskeemiga hõlmatud isikud ei saa kergesti arusaadavat pensioniinfot

Isikud peavad olema nõuetekohaselt teavitatud, et teha teadlikke otsuseid oma pensionisäästude kohta, kuid on kindlaid märke sellest, et teavitamisel esineb jätkusuutmatuid puudujääke. Sellest võib järeldada, et pensioniskeemiga hõlmatud isikud ja hüvitisesaajad ei ole täpselt teadlikud arengutest, mis võivad nende pensionihüvitisele avaldada kahjulikku mõju, näiteks kogunenud pensioniõiguste kärpimine, olulised kulud ja tasud, kodanike üldine teadmatus oma finantsseisundist ja eelkõige asjaolu, et nad üldjuhul ei säästa oma pensioni jaoks piisavalt.

2.4. Esineb puudusi järelevalvevolitustes

Usaldatavusnõuete täitmise tõhus järelevalve eeldab, et riikide järelevalveasutustel on piisavad volitused tööandjapensioni kogumisasutuste usaldatavuse kontrollimiseks. Ettepaneku kohta peetud konsultatsioonide käigus tehti kindlaks kolm probleemi seoses järelevalvevolitustega.

Esiteks on tööandjapensioni kogumisasutustel võimalus usaldatavusnõuetest mööda hiilida ahelallhankega, mille korral kolmandast isikust teenuseosutajad delegeerivad tegevusi alltöövõtjatele. Teiseks ei ole kõigil järelevalveasutustel võimalust töötada välja vajalikke vahendeid, et teha tööandjapensioni kogumisasutuse finantsseisundi suhtes stressitesti. Kolmandaks võib järelevalveasutustel vaja olla lisavolitusi, et teha tõhusat järelevalvet kõikide kõnealuse ettepanekuga kehtestatud uute juhtimis- ja läbipaistvusnõuete üle.

3. SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

Kuigi praegu on tööandjapensioni kogumisasutused olulised pensioniraha vahendajad ainult vähestes liikmesriikides, võivad nad edaspidi oma tegevust laiendada ka ülejäänud liikmesriikides. Liikmesriigid on vähendanud ja mõned on praegu vähendamas riiklikke pensionihüvitisi. Nende hüvitiste piisavaks asendamiseks vajavad Euroopa kodanikud täiendavat pensionitulu tööandjapensionist ja isiklikust vanaduspensionist. Seega loodetakse paljudes liikmesriikides, et erapensionide osakaal pensionitulus järgmistel kümnenditel suureneb. Pealegi muutuvad määratud sissemaksega skeemid üha tähtsamaks ja neid võiks piiriüleses kontekstis rohkem kasutada, sest nende tooteomadused on lihtsamad võrreldes määratud väljamaksega skeemidega.

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 4 kohaselt tuleb siseturu loomiseks võetud ELi meetmeid hinnata, võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artikli 5 lõikes 3 sätestatud subsidiaarsuse põhimõtet. ELi tasandi meetmed võivad pakkuda olulist lisaväärtust, mida liikmesriigid üksi ei suudaks saavutada: i. kaotada takistused piiriülesele tegevusele; ii. tagada kõrgem võimalik minimaalne kaitsetase tarbijatele kogu ELis; iii. võtta arvesse positiivseid välismõjusid, mis tulenevad piiriülesele tegevusele omasest mastaabisäästust, riski hajutamisest ja innovatsioonist; iv. vältida õiguslikku arbitraaži finantsteenusesektorite vahel; v. vältida õiguslikku arbitraaži liikmesriikide vahel; vi. arvestada piiriüleste töötajate huvidega.

Kavandatava meetme kohaselt jääb liikmesriikidele kogu vastutus oma pensionisüsteemide korraldamise eest, samuti ka otsuste langetamine pensionisüsteemi kõigi kolme samba rolli kohta liikmesriikides. Läbivaatamisega ei seata seda eelisõigust kahtluse alla. Läbivaatamine ei hõlma ka siseriikliku sotsiaal- ja tööõiguse, maksu- ja lepinguõiguse küsimusi.

Ettepanekus võetakse arvesse **proportsionaalsuse põhimõtet,** nagu on sätestatud Euroopa Liidu lepingu artikli 5 lõikes 4, mis on eesmärkide saavutamiseks piisav ja ei lähe nende saavutamiseks vajalikust kaugemale. Valitud poliitikavalikutega püütakse leida õige tasakaal avaliku huvi, tööandjapensioni kogumisasutustega liitunute ja hüvitisesaajate kaitse ning tööandjapensioni kogumisasutuste, sponsorite ja järelevalveasutuste kulude vahel. Kuigi tööandjapensioni kogumisasutused ei ole VKEd (paljude tööandjapensioni kogumisasutuste töötajate arv küll vastab VKE määratlusele, kuid nad ületavad aastakäibe ja/või aastabilansi künnist), on oluline, et õigusaktis võetaks nõuetekohaselt arvesse nende tegevuse laadi ja asjaolu, et tööandjapensioni kogumisasutuste tegevuse ulatus ja keerukus on üldiselt väiksem kui teistel finantsasutustel. Kavandatud nõudeid on hoolikalt kaalutud, need on välja töötatud miinimumstandarditena ja kohandatud vastavalt tööandjapensioni kogumisasutuste eripärale.

Kavandatud tegevuses võetakse iga tegevuseesmärgi puhul arvesse proportsionaalsust: i. juhtimisfunktsioonid on piiratud tööandjapensioni kogumisasutuste jaoks oluliste funktsioonidega; ii. oma riskide hindamise dokumentatsiooni on ühtlustatud vastavalt tööandjapensioni kogumisasutuste eripäradele; iii. depositooriumi määramine on kohustuslik ainult määratud sissemaksega skeemide puhul, mitte aga kõigi tööandjapensioni kogumisasutuste jaoks; iv. pensionihüvitise teatis piirdub maksimaalselt kahe leheküljega, keskendub põhiteabele ja ei keela tööandjapensioni kogumisasutustel kasutada täiendavat avalikustamist vastavalt siseriiklikele ja asutuse enda kommunikatsioonieeskirjadele; v. uusi järelevalvevolitusi antakse ainult sel määral, kui need on vajalikud tõhusa järelevalve tegemiseks tööandjapensioni kogumisasutuste tegevuse üle; vi. järelevalvearuandlust ei ühtlustata, et respekteerida riikide erinevaid järelevalvemeetodeid; vii. piiriüleste tööandjapensioni kogumisasutuste usaldatavusnõuetega seotud tõkete kaotamine piirdub ainult nendega, mis on tekitanud sidusrühmadele kõige suuremaid probleeme.

4. EESMÄRGID

4.1. Üldeesmärk

Algatuse üldeesmärk on soodustada tööandjapensionisäästude kogumist. See on kooskõlas komisjoni 2012. aasta valge raamatuga „Piisava, kindla ja jätkusuutliku pensioni tagamise tegevuskava”, milles kuulutati välja 20 algatust eesmärgiga aidata liikmesriikidel kodanike tööl ja pensionil veedetud aega paremini tasakaalustada ning tekitada täiendavaid erapensionisääste. Valges raamatus on mainitud, et direktiivi läbivaatamine muudab tööandjapensioni tõhusamaks ja turvalisemaks. See annab otsustava panuse, et pensionid oleksid piisavad ja jätkusuutlikud. 21. mai 2013. aasta resolutsioonis väitis Euroopa Parlament, et ettepanek peaks tugevdama juhtimise usaldatavusnõudeid, riskijuhtimist ning läbipaistvust teabe avalikustamisel.

4.2. Konkreetsed eesmärgid

Tööandjapensionisäästude osakaalu suurendamine eeldab paremat juurdepääsu täiendavatele skeemidele, sealhulgas piiriülestele skeemidele. Seda saab hõlbustada, kui tööandjad saavad tegelikult teha makseid täiendavateks erapensionisäästudeks ja kui inimesed usaldavad, et pensioniskeemid täidavad oma lubadusi. Seega on käesoleval ettepanekul, millega püütakse veelgi hõlbustada piiriülest tegevust ja suurendada kindlustunnet pensioniskeemiga hõlmatud isikute kaitse tõhustamisega, neli konkreetset eesmärki: i. kaotada allesjäänud usaldatavusnõuetega seotud tõkked piiriüleste tööandjapensioni kogumisasutuste jaoks; ii. tagada hea juhtimine ja riskijuhtimine; iii. anda pensioniskeemiga hõlmatud isikutele ja hüvitisesaajatele selget ja asjakohast teavet, iv. tagada, et järelevalveasutustel on oma ülesannete täitmiseks vajalikud töövahendid.

4.3. Tegevuseesmärgid

Konkreetsete eesmärkide saavutamiseks on kindlaks tehtud kaheksa tegevuseesmärki. Usaldatavusnõuetega seonduvaid allesjäänud tõkkeid on võimalik kõrvaldada, kui tühistatakse piiriülestele tööandjapensioni kogumisasutustele kehtivad lisanõuded ning selgitatakse piiriülese tegevuse mõisteid ja menetlusi. Parem juhtimine on võimalik kolme üksteist täiendava ja tugevdava tegevuseesmärgi abil: i) tagada tööandjapensioni kogumisasutuste professionaalne juhtimine; ii) nõuda riskijuhtimist käsitlevaid dokumente; iii) kaitsta varasid operatsiooniriski eest. Pensioniskeemiga hõlmatud isikutele võiks anda selgemat ja tõhusamat teavet, esitades igal aastal

põhiteavet sisaldava lihtsa ülevaate pensionihüvitiste kohta. Järelevalveasutustele vajalike töövahendite tagamiseks, mis võimaldaks neil teha tõhusat järelevalvet tööandjapensioni kogumisasutuste üle, tuleb neile anda ahelallhankeid ja stressitestimist hõlmavad uued volitused ning tagada, et järelevalveasutustel oleksid piisavad volitused selleks, et kontrollida usaldatavus- ja läbipaistvusnõuete täitmist.

Poliitikavalikud

4.4. Piiriülese tegevuse suhtes kehtestatud lisanõuete kaotamine

Võimalike poliitikavalikute kaalumisel tuleks nõuetekohaselt ja asjakohasel tasemel hinnata riikide õigusaktide täiendavat lähendamist. Võimalikud valikud on:

1. valik – **poliitikat ei muudeta**: erinevad kvantitatiivsed investeerimispiirangud; rangemad finantseerimiskohustuse eeskirjad piiriüleste tööandjapensioni kogumisasutuste jaoks.

2. valik – **kaotada direktiivist lisanõuded**: siseriiklikke kvantitatiivseid investeerimispiiranguid ei ole; piiriüleste ja kodumaiste tööandjapensioni kogumisasutuste jaoks kehtivad samad täieliku finantseerimise taastamise tingimused.

Allpool esitatud tabelis on kokkuvõtlik poliitikavalikute analüüs. Eelistatud on 2. valik, sest probleemi tõhusaks käsitlemiseks tuleb õiguslikku raamistikku muuta.

Poliitikavalikud võrrelduna tulemuslikkus-, tõhusus- ja ühtsuskriteeriumidega

	Tulemuslikkus **Hõlbustab piiriülest tegevust**	**Tõhusus**	**Ühtsus**
1. valik	0	0	0
2. valik	++	++	++

4.5. Piiriülese tegevuse mõistete ja menetluste selgitamine

Selle tegevuseesmärgi täitmiseks kaaluti järgmisi valikuid:

1. valik – **poliitikat ei muudeta**: säilivad ebaselged piiriülese tegevuse mõisted ja menetlused (piiriülese tegevuse mõistete erinevad tõlgendused, puuduvad sätted pensioniskeemide piiriülese ülekandmise kohta, usaldatavuseeskirjade ning sotsiaal- ja tööõiguse eeskirjade kohaldamisala ei ole selge).

2. valik – **suunised või soovitused** direktiivi paremaks jõustamiseks ja rakendamiseks.

3. valik – **piiriülese tegevuse mõistete ja menetluste selgitamine direktiivis**.

Allpool esitatud tabelis on kokkuvõtlik poliitikavalikute analüüs. Eelistatud on 3. valik, sest see lahendab tõhusalt sidusrühmade tuvastatud probleemid ja toob majanduslikku kasu tööandjatele, kes soovivad liituda tööandjapensioni kogumisasutusega välisriigis.

	Tulemuslikkus Hõlbustab piiriülest tegevust	Tõhusus	Ühtsus
1. valik	0	0	0
2. valik	0	--	0
3. valik	++	++	++

4.6. Tööandjapensioni kogumisasutuste professionaalse juhtimise tagamine

Selle tegevuseesmärgi saavutamiseks kaaluti järgmiseid valikuid:

1. valik – **poliitikat ei muudeta**: üks juhtimisfunktsioon (aktuaari funktsioon) määratud väljamaksega ja hübriidskeemide puhul; määratud sissemaksega skeemide puhul funktsioone ei ole.

2. valik – lisada riskijuhtimise ja siseauditi funktsioon: kolm juhtimisfunktsiooni määratud väljamaksega ja hübriidskeemide puhul; kaks funktsiooni määratud sissemaksega skeemide puhul.

Allpool esitatud tabelis on kokkuvõtlik poliitikavalikute analüüs. Eelistatud on 2. valik, sest see parandab pensioniskeemiga hõlmatud isikute ja hüvitisesaajate kaitset, võttes arvesse tööandjapensioni kogumisasutuste erinevat suurust ja laadi, suurendamata põhjendamatult kogumisasutuste ja sponsorite halduskoormust.

Poliitikavalikud võrrelduna tulemuslikkus-, tõhusus- ja ühtsuskriteeriumidega

	Tulemuslikkus		Tõhusus	Ühtsus
	Rohkem kindlust	Hõlbustab piiriülest tegevust		
1. valik	0	0	0	0
2. valik	++	+	+	++

4.7. Riskijuhtimisdokumentide nõudmine

Selle tegevuseesmärgi täitmiseks kaaluti järgmisi valikuid:

1. valik – **poliitikat ei muudeta**: tööandjapensioni kogumisasutused ei hinda ise süstemaatiliselt oma riskiprofiili ega edasta hinnangut oma järelevalveasutusele.

2. valik – **võetakse kasutusele pensionide riskihindamine (REP), et dokumenteerida tööandjapensioni kogumisasutuste oma riskide hindamist, mille käigus nõutakse finantseerimispositsiooni kindlaksmääramisel kasutatava nelja põhielemendi kvalitatiivseid kirjeldusi**: i) parima hinnangu suhtes arvestatud ebasoodsa kõrvalekalde marginaali otsene väärtus, mida kasutatakse riskipuhvrina tehniliste eraldiste arvutamisel; ii) tööandjapensioni kogumisasutusele finantseerimispuudujäägi korral kättesaadava sponsoritoe kvalitatiivne hinnang; iii) tööandjapensioni kogumisasutustele finantseerimispuudujäägi korral kättesaadavate kaitsemehhanismide, nagu segahüvitiste, täiendavate hüvitiste või hüvitise *ex-post* vähendamiste kirjeldus; iv) kõigi skeemide operatsiooniriskide

kvalitatiivne hinnang. Pensionide riskihindamise aruanne esitatakse järelevalveasutusele.

3. valik – **nagu 2. valik, kuid lisandub ühine aruandlus riiklike maksevõime-eeskirjade kohta:** nõutakse, et määratud väljamaksega skeemid ja hübriidskeemid esitaksid järelevalveasutusele ühist vormi kasutades aruanded vara ja kohustuste väärtuse kohta siseriiklike nõuete kohaselt. Samuti nõutakse neilt tagatis- ja hüvitismehhanismide kvantifitseerimist, kui see on asjakohane.

Allpool esitatud tabelis on kokkuvõtlik poliitikavalikute analüüs. Nii 2. kui ka 3. valik parandaks tööandjapensioni kogumisasutuste juhtimist. Eelistatav on siiski 2. valik, sest see on tööandjate/tööandjapensioni kogumisasutuste jaoks tõhusam järgmistel põhjustel: i) jätab tööandjapensioni kogumisasutusele piisava paindlikkuse, et kirjeldada oma konkreetset olukorda, võttes arvesse asutuse tegevuse laadi, ulatust ja keerukust; ii) on eeldatavalt oluliselt vähem kulukas kui 3. valik.

Poliitikavalikud võrrelduna tulemuslikkus-, tõhusus- ja ühtsuskriteeriumidega

	Tulemuslikkus		**Tõhusus**	**Ühtsus**
	Rohkem kindlust	**Hõlbustab piiriülest tegevust**		
1. valik	0	0	0	0
2. valik	+	+	+	+
3. valik	++	+	-	+

4.8. Vara kaitsmine operatsiooniriski eest

Selle tegevuseesmärgi saavutamiseks kaaluti järgmisi valikuid:

1. valik – **poliitikat ei muudeta**: tööandjapensioni kogumisasutused ei ole kohustatud määrama depositooriumi; puuduvad sätted varade hoidmise ja järelevalvefunktsioonide kohta.

2. valik – **varade hoidmise ja järelevalvefunktsioonide tugevdamine**. See tähendab järgmist: i) finantsinstrumente tuleb nõuetekohaselt hoida ja kaitsta; ii) tuleb pidada registreid, et kõiki varasid saaks igal ajal ja viivitamata identifitseerida; iii) tuleb võtta kõik vajalikud meetmed, et vältida igasugust huvide konflikti või nõuetele mittevastavust; iv) depositooriumid või usaldusisikud täidavad tööandjapensioni kogumisasutuste korraldusi, välja arvatud juhul, kui need on vastuolus kohaldatavate riiklike ja/või ELi eeskirjadega; v) tagatakse, et tööandjapensioni kogumisasutuste varaga seotud tehingute korral kantakse neile teenustasu üle tavapärase ajavahemiku jooksul; vi) tagatakse, et varalt teenitud tulu kasutatakse kooskõlas kõikide riiklike ja/või ELi eeskirjadega.

3. valik – **tugevdada varade hoidmise ja järelevalvefunktsioone ning teha depositooriumi nimetamine kõigile tööandjapensioni kogumisasutustele kohustuslikuks:** nagu 2. valik, aga depositooriumi nimetamine on kohustuslik.

4. valik – **tugevdada varade hoidmise ja järelevalvefunktsioone ning teha depositooriumi nimetamine kohustuslikuks ainult määratud sissemaksega skeemide puhul:** nagu 3. valik, aga depositooriumi nimetamine on kohustuslik vaid määratud sissemaksega skeemide puhul.

Allpool esitatud tabelis on kokkuvõtlik poliitikavalikute analüüs. Eelistatud on 4. valik, sest see peaks tagama töötajatele suurema kasu parema ja proportsionaalsema juhtimise kaudu, vältides asjatut topeltkaitset operatsiooniriski vastu.

Poliitikavalikud võrrelduna tulemuslikkus-, tõhusus- ja ühtsuskriteeriumidega

	Tulemuslikkus		**Tõhusus**	**Ühtsus**
	Rohkem kindlust	**Hõlbustab piiriülest tegevust**		
1. valik	0	0	0	0
2. valik	+	0	-	0
3. valik	++	0	--	++
4. valik	++	0	+	++

4.9. Iga-aastane pensionihüvitise teatis

Selle tegevuseesmärgi täitmiseks kaaluti järgmisi valikuid:

1. valik – **poliitikat ei muudeta**: üldist pensioniskeemiga seonduvat teavet antakse enamasti nõudmisel; isiklik teave on piiratud; kohustuslikku liitumiseelset teavet ja ühist vormi ei ole.

2. valik – **isikustatud teave kõikides etappides**: üldist ja isikustatud teavet antakse kord aastas; liitumiseelset teavet antakse, aga ühist vormi ei ole.

3. valik – s**tandardne iga-aastane pensionihüvitise teatis (PBS) kõikides etappides**: naga 2. valik, aga lisandub ühine vorm. Lühike ja standardne iga-aastane pensionihüvitise teatis sisaldaks nii isikustatud kui ka üldist teavet pensioniskeemi kohta. Pensionihüvitise aruanne koostataks kahe lehekülje pikkusel standardvormil, mille üksikasjad määratakse kindlaks Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve delegeeritud õigusaktis. Pensionihüvitise teatis oleks kaasaegse suhtluse esimene etapp, mis võimaldab põhjalikult kirjeldada riikide eripärasid järgmistes etappides.

Allpool esitatud tabelis on kokkuvõtlik poliitikavalikute analüüs. Eelistatud on 3. valik, sest see võimaldaks pensioniskeemiga hõlmatud isikutel ja hüvitisesaajatel saada oma õigustest isikustatud ülevaade.

Poliitikavalikud võrrelduna tulemuslikkus-, tõhusus- ja ühtsuskriteeriumidega

	Tulemuslikkus		**Tõhusus**	**Ühtsus**
	Annab selget ja olulist teavet	**Hõlbustab piiriülest**		

		tegevust		
1. valik	0	0	0	0
2. valik	+	-	+	+
3. valik	++	++	+	++

4.10. Järelevalve ahelallhangete üle ja võimalus nõuda stressiteste

Selle tegevuseesmärgi täitmiseks kaaluti järgmisi valikuid:

1. valik – **poliitikat ei muudeta**.

2. valik – **anda järelevalveasutustele alltöövõtjate suhtes samad volitused mis teenusepakkujate suhtes ning võimalus nõuda stressiteste**; järelevalvealast aruandlust ei ühtlustata.

Allpool esitatud tabelis on kokkuvõtlik poliitikavalikute analüüs. Eelistatud on 2. valik, sest see suurendaks tööandjapensioni kogumisasutuste parema järelevalve kaudu pensioniskeemiga hõlmatud isikute ja hüvitisesaajate turvalisust ning järelevalve tegijad saaksid käsutada töö tegemiseks asjakohaseid töövahendeid.

Poliitikavalikud võrrelduna tulemuslikkus-, tõhusus- ja ühtsuskriteeriumidega

	Tulemuslikkus		**Tõhusus**	**Ühtsus**
	Rohkem kindlust	**Hõlbustab piiriülest tegevust**		
1. valik	0	0	0	0
2. valik	++	+	++	++

4.11. Tagada juhtimis- ja läbipaistvusnõuete järelevalve

Selle tegevuseesmärgi täitmiseks kaaluti järgmisi valikuid:

1. valik – **poliitikat ei muudeta**.

2. valik – **anda järelevalve tegijatele õigus teha järelevalvet kavandatud juhtimis- ja läbipaistvusnõuete üle**; järelevalvealast aruandlust ei ühtlustata.

Allpool esitatud tabelis on kokkuvõtlik poliitikavalikute analüüs. Eelistatud on 2. valik, sest see võimaldaks järelevalve tegijatel teha tööandjapensioni kogumisasutuste suhtes tegelikku järelevalvet, nagu seda tehakse ELi teistes finantssektorites.

Poliitikavalikud võrrelduna tulemuslikkus-, tõhusus- ja ühtsuskriteeriumidega

	Tulemuslikkus		**Tõhusus**	**Ühtsus**
	Rohkem kindlust	**Hõlbustab piiriülest tegevust**		
1. valik	0	0	0	0
2. valik	++	+	++	++

5. EELISTATUD POLIITIKAVALIKUTE PEAMISTE MÕJUDE ANALÜÜS

Kuigi kavandatud meetmega kaasnevad lühiajalised kohandamiskulud, peaks kogu eelistatud valikute paketist saadav kasu eeldatavasti kulud keskpikas kuni pikas perspektiivis üles kaaluma.

5.1. Majanduslik kasu

Töötajatele

Ettepanekuga peaks eeldatavasti kaasnema töötajatele oluline majanduslik kasu . Parem juhtimine suurendab tõenäoliselt riskiga korrigeeritud investeeringute tulusust, mis aitab saavutada tõhusaid tulemusi pensionitulude või sissemaksete osas. Parem teavitamine aitab üksikisikutel teha pensioni rahastamise kohta teadlikumaid otsuseid. Piiriülesed tööandjapensioni kogumisasutused võivad tõhusust veelgi suurendada, samuti pakkuda mastaabisäästu väikese töötajate arvuga aladel ja luua ühise kontaktpuntki liikuvatele töötajatele nende pensioni korraldamiseks.

Tööandjatele

Kavandatud meede peaks olema kasulik tööandjatele, eriti VKEde ja hargmaiste ettevõtjate jaoks.

Väikeses ulatuses või kohalikul tasandil tegutsevad ettevõtjad saaksid olemasolevate tööandjapensioni kogumisasutustega liitudes kulusid vähendada. Samuti vähendavad paremini juhitud ja tõhusamad tööandjapensioni kogumisasutused sponsorite koormust. Peale selle võiksid ettevõtjad, kes tegutsevad väikeses ulatuses või kohalikul tasandil, kus ei ole põhjalikku ja tõhusat tööandjapensioni kogumisasutuste turgu, saada kasu pigem olemasoleva tööandjapensioni kogumisasutusega liitumisest välismaal kui selle asutamisest kohalikul tasandil. Nimelt võiksid liikmesriikides asutatud tööandjapensioni kogumisasutused, kellel on väljakujunenud pensionialane asjatundlikkus, laiendada oma teenust sponsoritele teistes liikmesriikides. Komisjoni talitused on teadlikud hiljutistest juhtudest, kus ühes liikmesriigis tegutseva VKE sotsiaalpartneritel oli kavatsus asutada tööandjapensioni kogumisasutus teises liikmesriigis eelkõige seepärast, et kohalikul turul ei olnud nõuetekohaseid tooteid saada.

Paljud hargmaised ettevõtjad käitavad rahvusvahelist kohalike pensionifondide võrgustikku. See suurendab keerukust, mis vähendab läbipaistvust, tekitab varjatud riske, kokkusobimatust ja ebatõhusust. Ettevõtjad saavad seda vältida, koondades kohalikud pensionifondid kokku ühte tööandjapensioni kogumisasutusse.

VKEde jaoks

Tööandjapensioni kogumisasutused ei ole formaalselt VKEd, sest nende varad ületavad üldjuhul VKEde künnise. Paljud neist on siiski väikesed finantsasutused. Piiriüleste mõistete ja menetluste lihtsustamine tuleb tõenäoliselt isegi rohkem kasuks väikestele kui suurtele tööandjapensioni kogumisasutustele, sest neil on vähem finantssuutlikkust tehingukulude katmiseks. Sponsoritele, kes on VKEd, sealhulgas VKEde rühmad, on kasuks kergem juurdepääs välismaa turgudel juba asutatud tööandjapensioni kogumisasutustele, millega nad väldivad suure osa algsetest turule sisenemise kuludest ja saavad kasu suurte arvude seadusest.

Järelevalveasutustele

Uus kord nõuab tõenäoliselt suuremaid järelevalveressursse. Kulude muutus järelevalveasutuste jaoks sõltub siiski oluliselt sellest, millised on riikides juba olemasolevad süsteemid, millel võivad juba olla ressursid tööandjapensioni kogumisasutuste järelevalve kvaliteedi tagamiseks.

Liikmesriikide eelarvele

Kavandatud meede mõjutab liikmesriikide eelarvet positiivselt kahes aspektis. Esiteks tugevdavad hästi juhitud tööandjapensioni kogumisasutused ja suurem tööandjapensioni kogumisasutuste turg eratööandjapensioni pakkumist. See aitab omakorda leevendada survet kohustuslikele skeemidele. Kõige enam võivad sellest kasu saada liikmesriigid, kus tööandjapensioni kogumisasutuste turg on võrreldes nende majanduse suurusega alles väike. Teiseks teevad hästi informeeritud üksikisikud oma pensionisäästude kohta paremaid otsuseid siis, kui nad on noored. Sellisena tekitab ettepanek tõenäoliselt olukorra, kus paremini teavitatud kodanikud tekitavad kohustuslikele pensionisüsteemidele väiksema koormuse, mis on kasulik rahanduse jätkusuutlikkusele.

5.2. Sotsiaalne kasu

Ettepanekul peaks eeldatavasti olema märkimisväärne positiivne sotsiaalne mõju. Esiteks tuleneb nõudlus mis tahes finantstoote järele suuresti usaldusest ja tootlusest. Kavandatud meetmega suurendatakse tööandjapensionitoodete tootlust ja turvalisust. Seepärast aitab see tõenäoliselt suurendada kindlustatust täiendava erapensioniga, tugevdades seeläbi sotsiaalset kaitset ja sissetuleku võrdsust kiiresti vananevas ühiskonnas. Teiseks, suurem turvalisus ja teabe tõhusama avalikustamisega kaasnev teadlikkus suurendab üldsuse teadlikkust pensionilõhest. See stimuleerib üksikisikuid tegema teadlikke otsuseid selle kohta, kui palju on vaja piisava pensioni tagamiseks säästa ja kuidas investeeringuid valida, et säästa tõhusalt. Kolmandaks toetab ühtne pensionihüvitise teatise vorm tööturu toimimist inimeste jaoks, kes töötavad eri liikmesriikides. Kokkuvõtteks aitab suurem läbipaistvus sotsiaalpartneritel esitada tööandjapensioni kogumisasutuste juhtkondadele rangemaid nõudmisi ja seega suurendada riskiga korrigeeritud investeeringute tulusust.

5.3. Keskkonnakasu

Kavandatud meetmel ei ole olulist otsest mõju keskkonnale.

5.4. Kulud

Kavandatava meetmega kaasneb suurem halduskoormus, mis on peamiselt tingitud ühekordsetest kohandamiskuludest, mille mõju on lühiajaline; samuti suurenevad mõnevõrra uue korraga seonduvad jooksvad kulud. Tööandjapensioni kogumisasutuste halduskoormuse hindamise käigus osutati kolmele kõige kallimale elemendile. Kavandatava meetmega välditakse kahte kõige kulukamat elementi, võttes arvesse proportsionaalsust selles mõttes, et tööandjapensioni kogumisasutused ei ole kohustatud pensioni riskihindamise aruandes andma ülevaate ühistest kvantitatiivsetest finantseerimiselementidest ning nad saavad piirduda kahe juhtimisfunktsiooniga. Mõnes liikmesriigis tekiks määratud sissemaksega skeemide puhul lisakulusid seoses depositooriumi määramisega.

5.5. Makromajanduslik mõju

Kavandataval meetmel ei ole olulist otsest makromajanduslikku mõju, kuigi oodata võib kaudset kasu kolmes aspektis. Esiteks peaks tööandjapensioni kogumisasutuste hea juhtimine ja riskijuhtimine tugevdama nende rolli pikaajaliste investoritena Euroopa majanduses, vältides lühemas perspektiivis liigset keskendumist riski ja tootluse profiilile. Teiseks peaksid parem tootlus ja turvalisemad pensionitooted suurendama ka töötajate motivatsiooni ja mõjutama positiivselt tööviljakust. Kolmandaks aitavad riskiga korrigeeritud tootluse poolest tõhusamad tööandjapensionid toetada pensionil oleva elanikkonna ostujõudu.

5.6. Mõju kolmandatele riikidele

Kavandatava meetme poliitikavaldkonda ei reguleerita rahvusvaheliste õigusaktidega. Sellel ei ole olulist otsest mõju kolmandatele riikidele.

5.7. Ülevaade kasust ja kuludest

Eelistatud valikute paketist saadav kasu on peamiselt majanduslik ja sotsiaalne, arvestades piisava ja jätkusuutliku pensionisüsteemi olulisust vananeva töötajaskonnaga majanduses.

Kuigi kavandatava meetmega kaasnevad lühiajalised kohandamiskulud, peaks kogu eelistatud valikute paketist saadav kasu kulud üles kaaluma. Eeldatakse, et rahaline võit töötajatele on oluline. Tööandjad võivad loota, et nad saavutavad täiendava mastaabisäästu ja võivad vähemalt osa lisanduvast halduskoormusest edasi anda skeemiga hõlmatud isikutele ja hüvitisesaajatele. Üldiselt peaks kavandav meede looma väärtust vananeva töötajaskonnaga majanduses. See võib aidata saavutada paremat sotsiaalkaitset, pärssimata majanduskasvu.

6. JÄRELEVALVE JA HINDAMINE

Komisjoni talitused koostavad rakenduskava, kus võetakse arvesse järgmisi meetmeid: koosolekud liikmesriikidega, parimate tavade vahetamine kõikide liikmesriikide vahel, koolituskavad riikide ametiasutustele. Lisaks kavandatakse Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve poolset esialgset läbivaatamist, mille järel koostab komisjon hindamisaruande.

Tuleb läbi viia eelistatud poliitikavalikute mõju hindamine, et näha eeldatava mõju tegelikku ulatust. Seepärast tuleks viis aastat pärast direktiivi vastuvõtmist läbi viia muudetud direktiivi rakendamise järelhindamine. See tehakse komisjoni aruande vormis Euroopa Parlamendile, nõukogule ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele. Sellele võidakse vajaduse korral ja toimunud muutuste põhjal lisada poliitikasoovitused või direktiivi muutmise ettepanekud. Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve kogub kvalitatiivseid ja kvantitatiivseid andmeid. Konsulteeritakse ka Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve tööandjapensionide sidusrühmade koguga ning kaasata võidakse ka komisjoni finantsteenuste kasutajarühm. Arvesse võetakse ka Eurobaromeetri uuringut ja eraldi uuringut tööandjapensionide kogumisasutuste, tööandjate, pensioniskeemiga hõlmatud isikute ja hüvitisesaajatega. Tööandjaid võidakse küsitleda seoses võimalike raskustega pensioniskeemide asutamisega välismaal. Parema läbipaistvuse näitajateks on parema kvantiteedi (st rohkem ülevaateid või aruandeid) ja kvaliteediga teabe avalikustamine tööandjapensionide kogumisasutuste poolt. Seoses juhtimisega hinnatakse funktsioonide suhtes

kehtivate erinõuete suurenemist. Piiriülese pensionikogumise puhul võetakse arvesse piiriüleste tööandjapensionide kogumisasutuste arvu.